

TÀI LIỆU GIẢNG DẠY IC3 GS4 SPARK

GV. TRẦN ĐĂNG KHOA

MÁY TÍNH THẬT LÀ ĐƠN GIẢN

Chủ đề A. CĂN BẢN VỀ HỆ ĐIỀU HÀNH

WINDOWS

WINDOWS

CHU THÀNH

CH

CHỦ ĐỀ A. CĂN BẢN VỀ HỆ ĐIỀU HÀNH

Bài 1. Hệ điều hành — bạn là ai và có chức năng gì?

Bài 2. Mọi bí một của tớ nằm trong tập tin và thư mục máy tính
Bài 3. Tớ có thể quản lý Hệ điều hành

BÀI 1. HỆ ĐIỀU HÀNH — BẠN LÀ AI VÀ CÓ CHỨC NĂNG GÌ?

Để sử dụng máy tính một cách hiệu quả, bạn cần hiểu rõ vai trò và chức năng của hệ điều hành. Sau khi hoàn thành bài học này, bạn sẽ có hiểu biết:

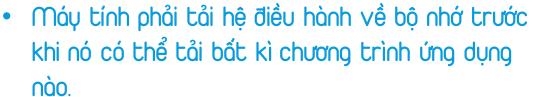
- B Hệ điều hành làm việc như thế nào?
- Cách khởi động và thoát khỏi hệ điều hành Windows đúng cách
- nói quan hệ giữa phần cứng và phần mềm

Hệ điều hành - bạn là ai?

Windows

00'00'00'00

Máy tính chỉ tương tác được với bạn khi đã được cài hệ điều hành.

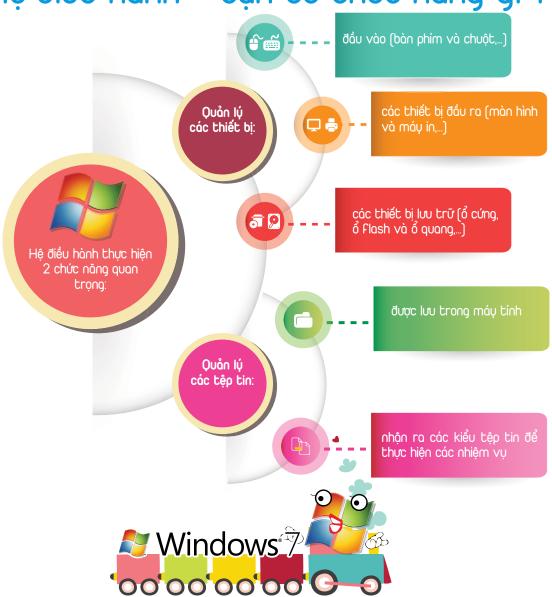

Hệ điều hành - bạn có chức năng gì?

Giao diện đồ họa người dùng

Hệ điều hành có giao diện đồ họa người dùng (GUI : Graphical User Interface) dễ sử dụng hhơn các hệ điều hành có giao diện ký tự người dùng (CUI: Character User Interface).

Windows

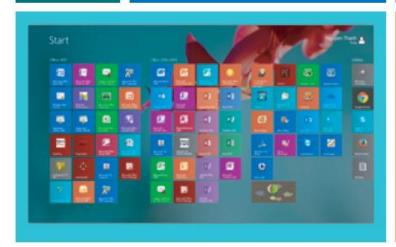
00'00'00'00

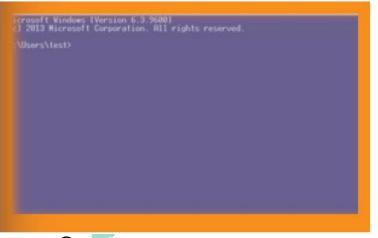
Giao diện GUI

Graphical User InterFace

Giao diện CUI

Character User Interface

Các hệ điều hành hiện đại

Windows 7

Windows 8/Windows 8.1

Phát triển từ Windows 7 Hỗ trợ tối đa cho các thiết bị cảm ứng

Mac OS

Được thiết kế bởi hãng Apple dành riêng cho các máy tính Macintosh

Các hệ điều hành hiện đại

UNIX

Dành riêng cho các hệ thống máy chủ và máy tính lớn

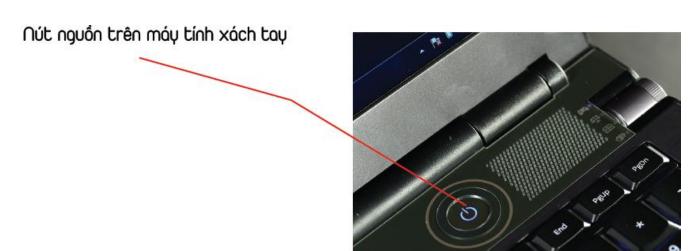
Khởi động máy tính

Nút nguồn trên máy tính để bàn

Nút nguồn

Nút khởi động lại

Khi muốn khởi động máy tính, bạn nhớ quan sát vị trí nút nguồn bằng mắt, không được sờ để tìm vị trí của nút nguồn.

Các bước cấp nguồn cho máy tính

Bật tất cả mọi thứ kết nối đến khối hệ thống. **Mục đích**: đảm bảo dòng điện ổn định cho khối hệ thống.

Bật công tắc nguồn cho khối hệ thống.

Các bước cấp nguồn cho máy tính

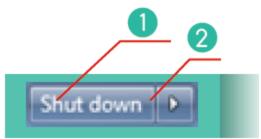

Thoát khỏi máy tính đúng cách

Trong Windows 7, bạn nhấp vào nút Start để truy cập vào các tùy chọn tắt máy tính (Shut Down).

Các tùy chon tắt máy tính

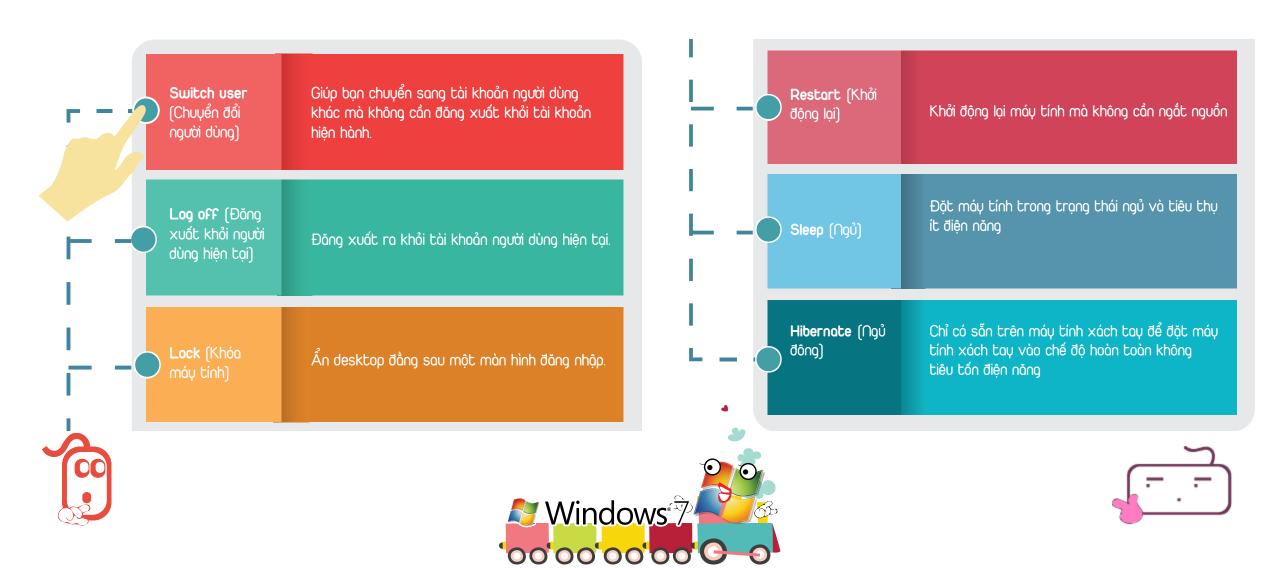
Trước khi tắt máy tính, bạn cần đóng các tập tin và các Chương trình đang mở. Điều này giúp các tập tin không bị hỏng hoặc mất

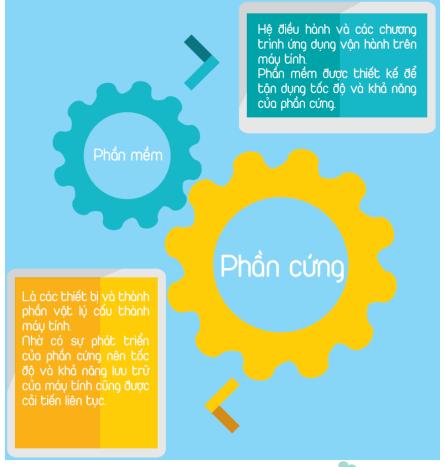

Thoát khỏi máy tính đúng cách

Mối quan hệ giữa phần cứng và phần mềm

Chinh phục

BÀI 2. MỘI BÍ MẬT CỦA TỚ NĂM TRONG TẬP TIN VÀ THƯ MỤC MÁY TÍNH

Trong chủ đề này, bạn sẽ tìm hiểu cách thao tác với các tập tin và thư mục. Khi học xong, bạn sẽ biết:

- Cách làm việc với một cửa số
- Thế nào là tập tin hoặc thư mục
- Lựa chọn các tập tin hoặc thư mục

- Sao chép hoặc di chuyển các tập tin hoặc thư mục
- 🐞 Đổi tên tập tin hay thư mục
- 🖰 Tìm kiếm tập tin

.3gp2

Tìm hiểu tập tin và thư mục

Tập tin là một đối tượng trong máy tính để lưu trữ dữ liệu, thông tin, các thiết lập hoặc các lệnh được sử dụng trong một chương trình máy tính

Một vài kiểu tập tin khác nhau

.3gpp 3GPP File .5vw Wireshark capture file .669 VLC media file (.669) .7z WinRAR archive .8ba 8BA File

3GPP2 Audio/Video

Một chương trình máy tính làm việc được với kiểu tập tin tương ứng

Tìm hiểu tập tin và thư mục

Thư mục (folder) là nơi chứa các chương trình và các tập tin. Thư mục là phương tiện để sắp xếp thông tin

Thư mục giống như các ngăn trong tủ đựng hồ sơ giúp bạn sắp xếp các thư mục và các tập tin có liên quan lại với nhau

Một thư mục con (subfolder) đơn giản là một thư mục được chứ trong một thư mục khác

Bắt đầu làm việc với các tập tin và thư mục

Nhấp chuột vào **Start** và sau đó Nhấp chuột vào **Computer**

Nhấp chuột vào **Start**, **All Programs**, **Accesso-ries**, và sau đó nhấp chuột vào **Windows**

Nhấp chuột vào **Start**, gõ: **expl** vào hộp **Search**, và Nhấp chuột vào **Windows Explorer**

Nhấp chuột phải vào nút **Start** và Nhấp chuột vào **Open Windows Explorer**

E - 🗆 0

Làm quen với cửa sổ chứa tập tin và thư mục

Libraries

Documents

Pictures Library

Thu gọn (Collapse): Ẩn các mục con hoặc thu gọn cấu trúc sắp xếp của cấp độ nàyb

Mở rộng (Expand): Hiển thị các mục con hoặc các nội dung con của cấp độ hiện tại.

1 Khung điều hướng

Chứa các danh sách giúp bạn truy xuất nhanh đến vị trí của các tệp tin hoặc thư mục. 2 Thanh phân chia

C → C → Libraries →

Recent Places

Libraries

Music
Pictures

■ Videos

Computer

4 items

Nhấp chuột và kéo thanh này để thay đổi diện tích hiển thị các thư mục.

3 Ô nội dung

Open a library to see your files and arrange them by folder, date, and other properties.

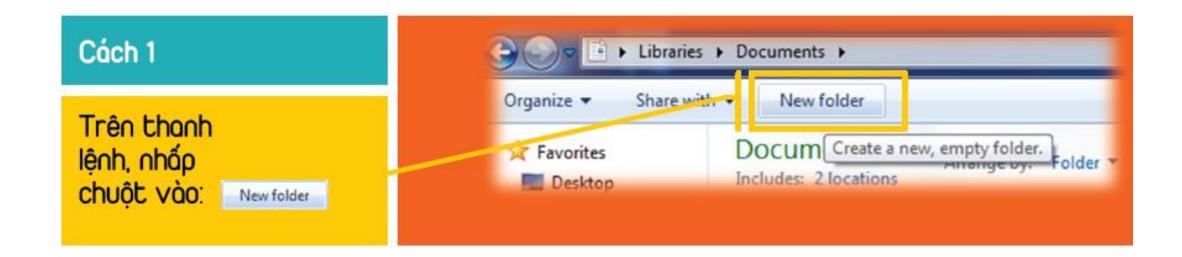
Hiển thị tất cả các tệp tin và thư mục con của thư mục đã được chọn trong Khung điều hướng.

Tạo thư mục

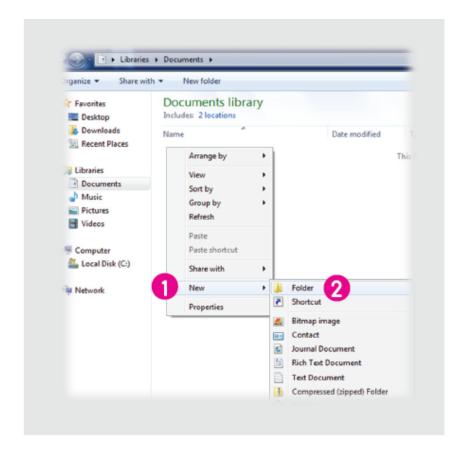

Tạo thư mục

Cách 2

Nhấp chuột phải vào khoảng trống của Ô Nội Dung và nhấp chuột vào **New**, sau đó chọn **Folder**

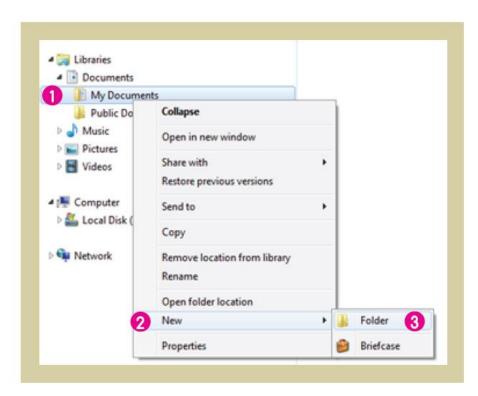

Tạo thư mục

Cách 3

- Nhấp chuột phải vào vị trí (ổ đĩa hay thư mục) trong danh sách thư mục mà bạn muốn tạo thư mục mới.
- Sau đó, nhấp chuột vào New, sau đó chọn
   Folder.

Exemplary Custo.

Water Presentation

History of the Interne

Letter to Joan Woods

Annual Sales Report
Letter to Henry Warburn

TYard Sale

Minutes of Sales Meeting

Chọn các tập tin hay thư mục

Trước khi thực hiện thao tác như sao chép, di chuyển hay xóa, bạn phải chọn tập tin hay thư mục đó. Sau đó, bạn lựa chọn một trong những cách sau:

Để lựa chọn
nhiều tệp tin hay
thư mục liên tiếp, đặt
trỏ chuột vào tệp tin hay
thư mục đầu tiên trong danh
sách, nhấn phím [Shift] và sau
đó đưa trỏ chuột đến tệp tin
hay thư mục cuối cùng
trong danh sách.

Đặt trỏ chuột
vào tệp tin hay thư
mục đầu tiên cần chọn,
sau đó nhấp chuột và kéo
chuột lên hoặc xuống để chọn
các tệp tin hay thư mục còn lại.
Một ô vuông sẽ xuất hiện để
xác nhận sự lựa chọn, và
các tệp tin hay thư
mục được tô đậm.

Minutes of Sales Meeting

Khi các tệp tin hay thư mục đã được chọn, nếu bạn cần thay đổi chọn thư mục hay tệp tin, bạn sử dụng phím Shift hoặc CM và nhấp chuột vào những phần tương ứng.

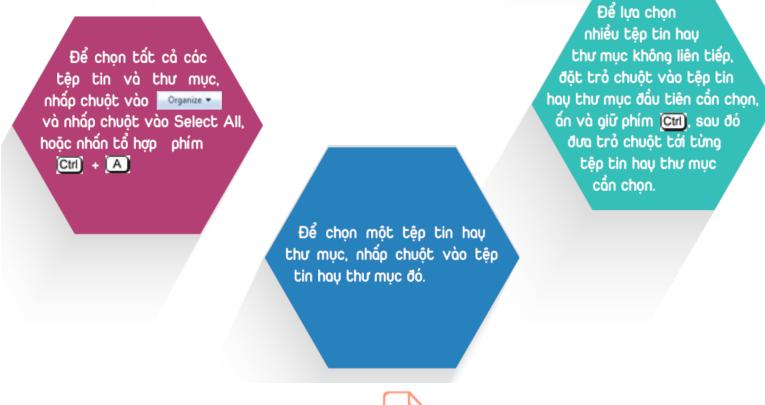

Apidlyping Serup 3

Chọn các tập tin hay thư mục

Trước khi thực hiện thao tác như sao chép, di chuyển hay xóa, bạn phải chọn tập tin hay thư mục đó. Sau đó, bạn lựa chọn một trong những cách sau:

Đặt lại tên tập tin hoặc thư mục

Có nhiều cách để đổi tên của một thư mục, bạn hãy dùng một trong các cách sau:

- Nhấp chuột vào biểu tượng thư mục để chọn. Sau đó, nhấn phím 🔁 để kích hoạt chế độ chỉnh sửa, hoặc
- Nhấp chuột vào biểu tượng thư mục, sau đó nhấp chuột vào tên thư mục để kích hoạt chế độ chỉnh sửa, hoặc
- Nhấp chuột phải vào thư mục và sau đó nhấp chuột vào Rename từ danh sách lênh, hoặc
- Trên thanh lệnh, nhấp chuột vào organize và sau đó nhấp chuột vào Rename.

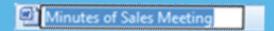

Đặt lại tên tập tin hoặc thư mục

Nếu bạn muốn đổi tên tệp tin, bạn thực hiện các bước sau:

- Chọn tệp tin và sau đó nhấn [2].
- Chọn tệp tin và sau đó nhấp vào một lần trong tên tệp tin.
- Nhấp chuột phải vào tệp tin và sau đó nhấp vào Rename.

Tên của thư mục có thể dài hay ngắn (lên tới 255 kí tự), bạn có thể không quan sát được hết tên của thư mục khi tên thư mục quá dài.

Các kí tự \ / : * " <> | không thể sử dụng trong tên tệp tin hay thư mục.

Sao chép và di chuyển các tập tin, thư mục

Bạn thường xuyên phải thực hiện các thao tác như sao chép, di chuyển tệp tin hoặc thư mục.

Bao các sử duas Khuas điều bướcs để choch chács địch vi

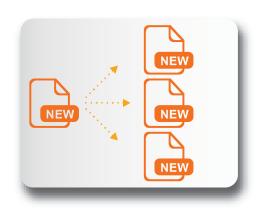
Bạn nên sử dụng Khung điều hướng để nhanh chóng định vị thư mục hoặc ổ đĩa.

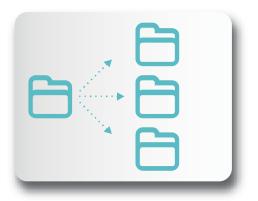

Sao chép các tập tin hay thư mục

Khi bạn sao chép một tệp tin hay thư mục, tệp tin hay thư mục gốc vẫn còn ở vị trí nguồn và một bản sao được đặt vào vị trí đích – nghĩa là dữ liệu sẽ được lưu ở cả hai vị trí

Tìm hiểu về Thùng rác (Recycle Bin)

Thùng rác là một **vùng lưu trữ tạm thời** dành cho các tệp tin và thư mục bạn xóa khỏi ổ đĩa cứng cục bộ

Các tệp tin trong Thùng rác có thể được khôi phục hoặc Thùng rác có thể được làm trống

Hai biểu tượng được dùng để biểu diễn Thùng rác

Thùng rác rỗng

Xóa các tập tin và thư mục

Khi bạn không cần các tập tin hay thư mục nữa, bạn có thể xóa chúng.

Để xóa một tệp tin hay thư mục, chọn tệp tin hay thư mục đó, sau đó thực hiện một trong các cách sau đây:

- Nhấp chuột vào organize sau đó chọn **Delete**, hoặc
- chọn tệp tin hay thư mục, sau đó nhấn Delete, hoặc
- nhấp chuột phải và nhấp chuột vào **Delete**, hoặc
- kéo tệp tin hay thư mục vào biểu tượng Thùng rác trên Desktop

Hãy luôn kiểm tra nội dung thư mục trước khi bạn xóa toàn bộ thư mục. Điều này vô cùng quan trọng nếu tệp tin, thư mục được lưu ở ổ mạng hay đĩa ngoài, vì chúng sẽ bị xóa vĩnh viễn và không được chuyển vào Thùng Rác.

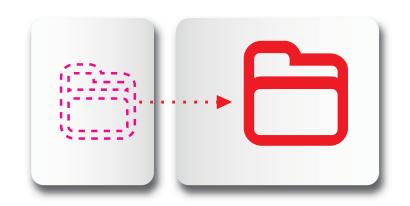

Di chuyển các tập tin hay thư mục

Khi bạn di chuyển tệp tin hay thư mục, nó sẽ được cắt (xóa) từ vị trí ban đầu và sao chép sang vị trí đích.

Khi bạn di chuyển một thư mục, toàn bộ nội dung của thư mục đó (bao gồm các thư mục con và các tệp tin) cũng di chuyển theo.

Những điểm cần lưu ý khi làm việc với tập tin

Sử dụng một quy ước đặt tên tiêu chuẩn khi lưu các tệp tin

Khi di chuyển tệp tin, đảm bảo rằng bạn đang di chuyển đúng tệp tin đến đúng vị trí.

Sao lưu các tệp tin của bạn để đề phòng trường hợp tệp tin bị mất, hoặc bị hư hỏng.

Những điểm cần lưu ý khi làm việc với tập tin

04

Không bỏ qua Thùng rác khi xóa các tệp tin.

05

Có những tệp tin hoặc thư mục bạn không có quyền hạn để thao tác với chúng.

Chinh phục

BÀI 3.

TỞ CÓ THỂ QUẢN LÝ HỆ ĐIỀU HÀNH

Trong bài học này, bạn sẽ được học cách tùy biến máy tính của bạn bằng cách sử dụng Control Panel trong Windows. Khi hoàn tất, bạn sẽ trở nên quen thuộc với:

- Khởi động Control Panel
- Thay đổi sự hiển thị của màn hình nền (Desktop)
- Thay đổi ngày giờ

Khám phá Control Panel

Control Panel là khu vực trong Windows giúp bạn truy cập các tính năng thiết lập hay thay đổi các thiết lập cho các thiết bị trong máy tính.

Bạn có thể truy cập vào Control Panel theo một trong những cách sau:

- Nhấp chuột vào Start, Control Panel; hoặc
- Trong Windows Explorer, Nhấp chuột vào Computer ở Khung điều hướng (Navigation Pane), sau đó Nhấp chuột vào Open Control Panel trên thanh lệnh.

Ý nghĩa của các mục trong Control Panel:

Cung cấp các lựa chọn để duy trì tính toàn vẹn hệ thống và thực hiện sao lưu dữ liệu, kiểm tra các cập nhật chống vi rút và quét các phần tải về.

Hệ thống và bảo một (System and Security)

Kết nối mạng (Network and Internet)

Cho phép bạn cài đặt hay điều chỉnh cách kết nối máy tính của bạn vào mạng hay vào Internet và chia sẻ các tập tin với người khác.

Cho phép bạn cài đặt hay điều chỉnh cách hoạt động của các phần cứng như các thiết bị âm thanh.

Phần cứng và âm thanh (Hardware and Sound

Ý nghĩa của các mục trong Control Panel:

Cung cấp các lựa chọn để thiết lập máy tính cho phép nhiều người cùng sử dụng.

Tài khoản người dùng (User Accounts)

Các chương trình (Programs)

Cho phép tiếp cận các nhiệm vụ quản lý hệ thống. Ví dụ .như cài đặt và gỡ bỏ các chương trình.

Cho phép truy cập để bạn có thể thay đổi định dạng của ngày tháng, thời gian, tiền tệ hay các con số theo chuẩn khu vực hay các ngôn ngữ.

Đồng hồ, ngôn ngữ và khu vực (Clock, Language, and Region)

Ý nghĩa của các mục trong Control Panel:

Khả năng truy cập (Ease of Access) Cung cấp các lựa chọn để thay đổi các đặc điểm về khả năng truy cập.

Hiển thị và cá nhân hóa (Appearance and Personalization)

Cho phép bạn tùy chỉnh màn hình với chế độ bảo vệ màn hình, nền màn hình, ...

Tùy biến hiển thị màn hình Desktop (Desktop Display)

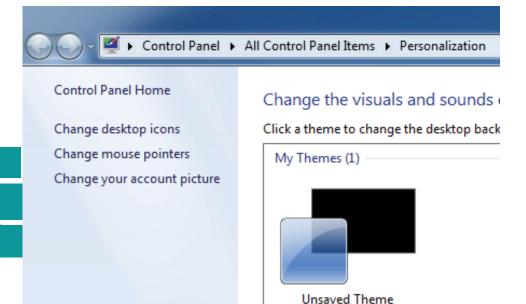

Tùy chỉnh hiển thị màn hình Desktop bao gồm thay đổi hình nền, chế độ bảo vệ màn hình, hình thức của màn hình, hay đô phân giải màn hình.

Nhấp chuột vào Start, Control Panel, Appearance and Personalization, Personalization.

Nhấp chuột phải vào khoảng trống trên màn hình, chọn **Personalize**, và sau đó Nhấp chuột vào lựa chọn hiển thị cần thay đổi.

Nhấp chuột vào
Personalization trong cửa sổ
Control Panel.

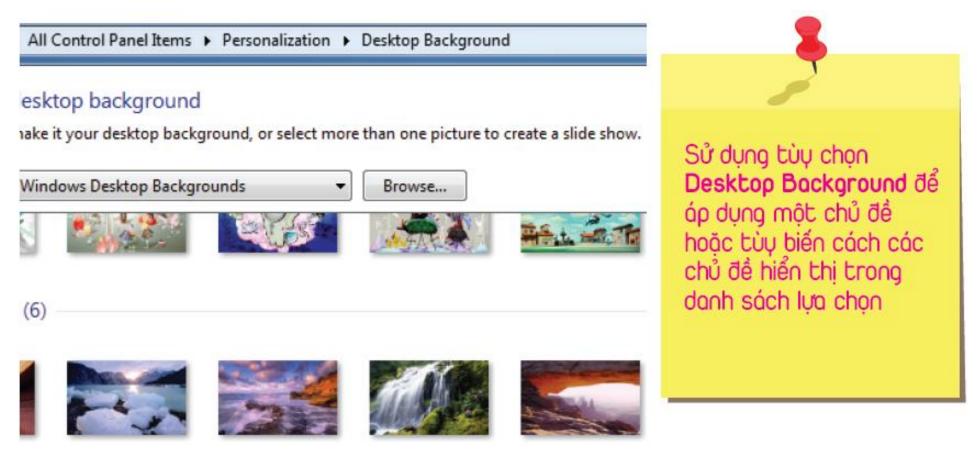

Tùy biến hiển thị màn hình Desktop (Desktop Display)

Thay đổi ngày giờ (Date and Time)

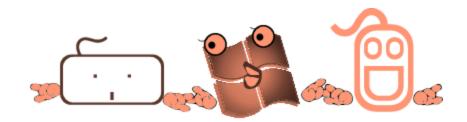
Theo mặc định, thời gian hiện thời hiển thị ở vùng thông báo; khi bạn đưa trỏ chuột vào vùng hiển thị thời gian, một khung cửa sổ nhỏ sẽ hiện ra cho biết ngày tháng hiện thời.

Thiết lập của thời gian được quy định bởi một đồng hồ chạy pin bên trong máy tính (đồng hồ nội bộ), đồng hồ này phải được cập nhật.

- Nếu bạn kết nối vào mạng, thời gian có thể do máy chủ xác định và chỉ nhân viên quản trị mạng mới có thể thay đổi
- Nếu bạn kết nối vào Internet, nó cũng sẽ đồng bộ hóa đồng hồ của nó với thời gian ở máy chủ trên Internet.

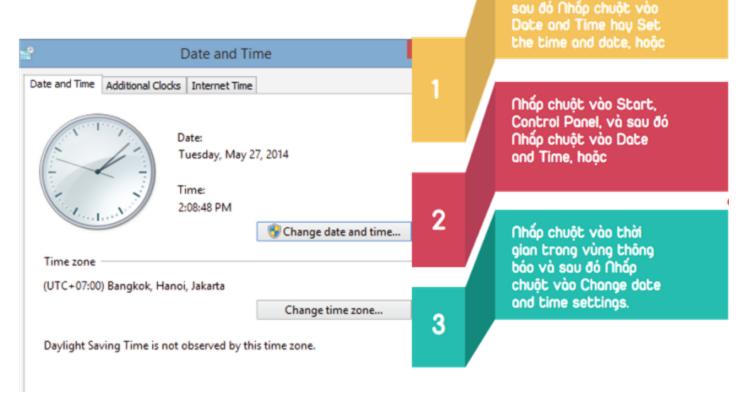

Thay đổi ngày giờ (Date and Time)

Control Panel, Clock, Language, and Region, và

Bạn có thể thay đổi ngày tháng và thời gian bằng một trong các cách sau:

Hệ điều hành cho phép bạn lựa chọn lượng điện được dùng cho các công việc cu thể.

Nghĩa là, bạn có thể thiết lập và áp dụng kế hoạch cấp nguồn để tự động tắt màn hình và đặt máy tính vào chế độ tạm nghỉ sau một khoảng thời gian.

All Control Panel Items > Power Options

Select a power plan

Power plans can help you maximize your computer's performance or conserve selecting it, or choose a plan and customize it by changing its power settings. plans

Preferred plans

Balanced (recommended)
 Automatically balances performance with energy consumption on capal

High performance
 Favors performance, but may use more energy.

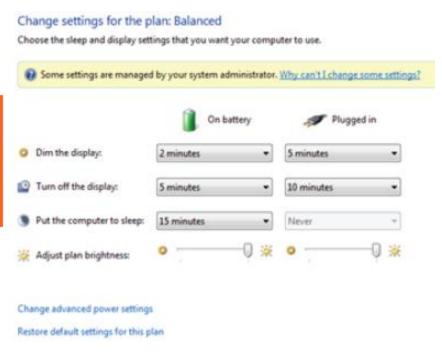

Windows có nhiều kế hoạch cấp nguồn được xây dựng sẵn. Bạn có thể xem và thay đổi cài đặt của một kế hoạch cấp nguồn bằng cách chọn Change plan settings để mở cửa số Edit Plan Settings.

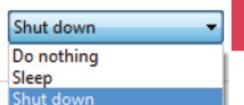
Define power buttons and turn on password protection

Choose the power settings that you want for your computer. The changes page apply to all of your power plans.

Power button settings

When I press the power button:

Password protection on wakeup

Require a password (recommended)
When your computer wakes from sleep, no one can access your data password to unlock the computer. <u>Create or change your user accounts</u>

Don't require a password When your computer wakes from sleep, anyone can access your dat locked. Lựa chọn Change what the power buttons hoặc Choose what closing the lid does từ khung bên trái của cửa sổ Power Options

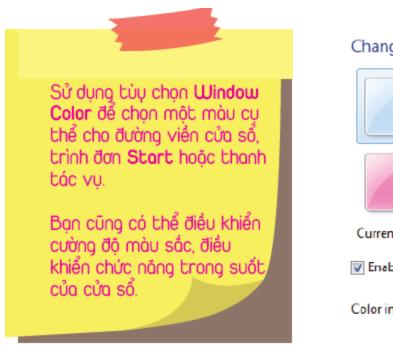

Thay đổi các thiết lập khác trong Control Panel

Change the color of your window borders, Start menu, and task

Current color: Sky

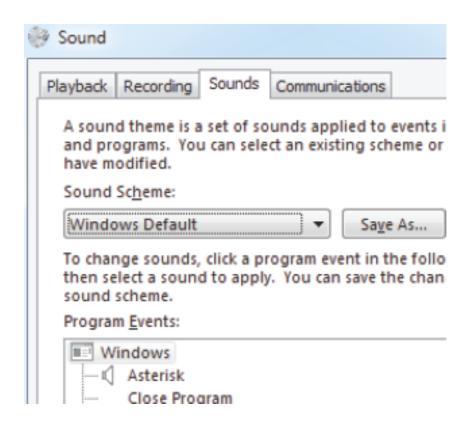
Color intensity:

Thay đổi các thiết lập khác trong Control Panel

Chinh phục

KẾT THÚC